

Nr. 46895/DSDRP/30.08.2021

Doamnei Renate WEBER
Avocatul Poporului

AVOCATUL POPORULUI

REGISTRATURA GENERALĂ

INTRARE Nr. 17193 / 9. SEP. 2021

Stimată doamnă Avocat al Poporului,

Având în vedere Recomandarea dumneavoastră nr. 107 din data de 30.07.2021 transmisă Administrației Naționale a Penitenciarelor prin adresa nr. 15023/19.04.2021, vă comunicăm următoarele:

Posibilitatea persoanelor private de libertate de a presta activități lucrative

În conformitate cu prevederile **art.11 alin.(5) din Legea nr.254/2013**¹, "Penitenciarul în care persoana condamnată execută pedeapsa privativă de libertate se stabilește de Administrația Națională a Penitenciarelor. La stabilirea penitenciarului se are în vedere ca acesta să fie situat cât mai aproape de localitatea de domiciliu a persoanei condamnate, ținându-se seama și de regimul de executare, măsurile de siguranță ce trebuie luate, nevoile de reintegrare socială identificate, sex și vârstă".

În ceea ce privește transferul persoanelor private de libertate între unități, la cererea acestora prin invocarea posibilității participării la activități lucrative, vă informăm următoarele:

➤ transferul deținuților între unitățile subordonate A.N.P. pentru muncă, se realizează în sensul prevederilor **art.45 alin.(2) din Legea nr.254/2013**², sens în care, pentru declanșarea procedurii prevăzute de art.18 din Decizia directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor nr.500165/2017, **este obligatorie existența solicitării întocmită de conducerea penitenciarului de destinație.**

Dreptul la muncă al deținuților se exercită în conformitate cu prevederile **art. 78 din Legea nr.254/2013**³, astfel, "persoanelor condamnate li se poate cere să muncească, în raport cu tipul regimului de executare, ținându-se seama de calificarea, deprinderile și aptitudinile acestora, de vârstă, starea de sănătate, măsurile de siguranță, precum și de programele destinate sprijinirii formării profesionale a acestora".

Astfel, din cele menționate anterior reiese că, **munca este un drept** al deținuților, este opțională și nu obligatorie, **având ca scop**, prin executarea pedepselor și a măsurilor educative privative de libertate, [**...formarea unei atitudini corecte față de ordinea de drept, față de regulile de conviețuire socială și față de muncă, în vederea reintegrării în societate a deținuților sau persoanelor internate.**"], așa cum este prevăzut la art.3 din Legea 254/2013.

În acest sens, **art.173 alin.(4)** din Hotărârea Guvernului nr.157/2016, prevede că, "Folosirea la muncă a deținuților se face cu respectarea procedurii și criteriilor de selecționare și repartizare la muncă, asigurarea măsurilor de siguranță specifice fiecărui regim de executare, întocmirea documentelor de organizare și funcționare a punctelor de

¹ Legea 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal.

² art.45 alin.(2) din Legea nr.254/2013: "**Transferarea persoanelor condamnate în alt penitenciar, ca urmare a stabilirii sau schimbării regimului de executare a pedepselor privative de libertate sau pentru alte motive întemelte, se dispune, la propunerea comisiei prevăzute la art. 32 sau la cererea persoanei condamnate, cu avizul comisiei prevăzute la art. 32, de către directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor.**"

³ Legea nr.254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal.

lucru, pregătirea și dotarea locurilor de muncă, asigurarea măsurilor de securitate și sănătate în muncă, întocmirea documentelor de evidență a muncii și acordarea drepturilor cuvenite pentru munca prestată."

De asemenea, selecționarea și repartizarea persoanelor private de libertate pentru implicarea acestora în activități lucrative este atributul exclusiv al comisiei constituită la nivelul unității conform art.174 alin.(1) din din Hotărârea Guvernului nr.157/2016⁴, care analizează conform criteriilor de selecționare la muncă prevăzute în Decizia directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor nr.500165/2017⁵ și propune, în funcție de necesitățile locului de deținere și de solicitările beneficiarilor, ținând cont de starea de sănătate, regimul de executare, situația disciplinară, gradul de risc ori alte elemente relevante, care rezultă din studierea dosarului individual al persoanei condamnate.

Potrivit art.174 alin. (2) și (3) din Hotărârea Guvernului nr.157/2016, "(2) Procedura și criteriile de selecționare la muncă a deținuților se stabilesc prin decizia directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor...; (3) Deținuții selecționați la muncă semnează un angajament care cuprinde drepturile, obligațiile și interdicțiile prevăzute de Lege în perioada desfășurării activităților lucrative și care se păstrează la dosarul individual."

Solicitările de repartizare a deținuților la activități lucrative se analizează conform prevederilor "Instrucțiunilor privind organizarea muncii persoanelor private de libertate" și a dispozițiilor din Hotărârea Guvernului nr.157/2016, administrația locului de deținere fiind obligată să respecte dispozițiile actelor normative în vigoare.

De asemenea, art.18 din Decizia directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor nr.500165/2017⁶ prevede în mod expres faptul că,

"(1) Transferarea persoanelor private de libertate în vederea folosirii la muncă se realizează cu aprobarea directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor, la propunerea comisiei pentru individualizarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate din penitenciarul din care sunt transferate.

(2) În cazul în care propunerea de transferare în vederea folosirii la muncă se face ca urmare a cererii persoanei private de libertate, propunerea va fi însoțită de menționarea condițiilor în care aceasta execută pedeapsa, respectiv corespunzătoare sau necorespunzătoare conform art. 55¹ alin. (2) și (3) din Lege.

(3) Persoanele private de libertate propuse a fi transferate vor fi analizate de către un reprezentant al locului de deținere de destinație având în vedere criteriile și interdicțiile specifice regimului de muncă ce va fi prestată. Acesta analizează dosarele individuale ale persoanelor private de libertate care urmează a fi transferate și le solicită semnarea unui acord privind transferarea în vederea folosirii la muncă, care se clasează în dosarele individuale ale celor în cauză. Cu același prilej se va urmări și dacă persoanele private de libertate ce urmează a fi transferate se află în curs de cercetare pentru săvârșirea unei abateri disciplinare sau sunt cuprinse în alte activități care impun menținerea în locul de deținere.

(4) La propunerile de transfer se înaintează nota de solicitare întocmită de conducerea penitenciarului de destinație în care se menționează și activitatea la care urmează a fi folosite persoanele private de libertate cu privire la care s-a propus transferul, iar în cazul prevăzut la alin. (2) vor fi menționate condițiile de executare a pedepsei care

⁴ Hotărârea Guvernului nr.157/2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal.

⁵ Decizia directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor Nr. 500165/2017 pentru aprobarea Instrucțiunilor privind organizarea muncii persoanelor private de libertate.

⁶ Decizia directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor nr.500165/2017 pentru aprobarea Instrucțiunilor privind organizarea muncii persoanelor private de libertate

vor fi asigurate acestora, respectiv corespunzătoare sau necorespunzătoare, conform art. 55¹ alin. (2) și (3) din Lege.

(5) În cazul în care după formularea propunerilor de transfer au intervenit elemente noi, de natură a influența selecționarea la muncă, conducerea penitenciarului de origine informează unitatea de destinație sau, după caz, Administrația Națională a Penitenciarelor pentru a dispune în consecință.

(6) **Selecționarea și repartizarea la muncă a persoanelor private de libertate transferate se realizează de către comisia constituită în acest sens la nivelul unității de destinație."**

Analizând, atât norma superioară cât și cea subsecventă, în ceea ce privește selecționarea și repartizarea la muncă, în respectarea dreptului la muncă prevăzut de Legea nr.254/2013, **folosirea la muncă a deținuților în unitățile subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor se face în conformitate cu prevederile Regulamentului de aplicare a Legii nr.254/2013, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.157/2016 și respectarea procedurii și criteriilor de selecționare și repartizare la muncă** prevăzute în Decizia directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor nr.500165/2017.

Astfel, se poate observa că, art. 78 din Lege **nu consacra vocația generală a deținuților ca un veritabil drept de a li se cere să muncească.** Posibilitatea conferită de lege administrației penitenciarului (de a cere unui deținut să muncească) este doar expresia abilitării instituției penitenciarului de a face uz, în măsura posibilităților economice reale, în situația implicării deținuților în activități pe bază de tarif, de voluntariat și/sau calamitate precum și în funcție de nevoile pentru interesul locului de deținere, **doar în contextul în care acest lucru este posibil**, cu respectarea criteriilor de selecționare și repartizare în timpul executării pedepsei privative.

Amintim faptul că, **obligația de a munci este obligație morală și naturală a fiecărui individ, pentru supraviețuire, prin satisfacerea trebuințelor sale.** În cazul persoanelor private de libertate, munca reprezintă o consecință a unei carențe sociale și/sau educaționale, scopul final este acela de a forma atitudini față de regulile de conviețuire socială, față de muncă, prin dobândirea unor reflexe profesionale și o calificare, care l-ar putea integra mai ușor în societate. Sub aspect moral, apreciem că, greșelile de încălcarea a normelor civice, nu pot compensa prin obligarea la muncă a individului aflat în libertate sau a celui privat de libertate întrucât, libertatea de voință și libertatea morală depind de fiecare individ în parte.

Recomandările internaționale⁷ privind munca persoanelor private de libertate menționează că, munca în penitenciar trebuie să fie considerată ca un element pozitiv al

⁷ **Regula nr.26** din RECOMANDAREA COMITETULUI DE MINIȘTRI AI STATELOR MEMBRE, REFERITOARE LA REGULILE PENITENCIARE EUROPENE REC(2006)2 (Adoptată de Comitetul de Miniștri, la data de 11 ianuarie 2006, în timpul celei de a 952-a reuniuni a Miniștrilor Delegați: "**Regula 26. Munca**

1. *Munca în penitenciar trebuie să fie considerată ca un element pozitiv al regimului penitenciar și nu trebuie niciodată să fie impusă ca o pedeapsă.*
2. *Autoritățile penitenciare trebuie să depună efortul de a oferi deținuților o muncă utilă și corespunzătoare.*
3. *Această muncă trebuie să permită, pe cât posibil, menținerea sau creșterea capacității deținuților de a-și câștiga existența după liberare.*
4. *În conformitate cu Regula 13⁷, nici o discriminare de tip sexual nu trebuie să fie exercitată la atribuirea unui tip de muncă.*
5. *O activitate productivă care include formarea profesională trebuie să fie propusă deținuților în măsură să profite de aceasta, în special tinerilor. (Regula 13: Regulile de față trebuie să fie aplicate cu imparțialitate, fără discriminări bazate pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau de alt tip, naționalitate, nivel social, apartenență la o minoritate națională, avere, locul nașterii sau de alt tip.)*
6. *Pe cât posibil, deținuții trebuie să poată alege tipul de muncă pe care doresc să-l presteze, în limitele unei selecții profesionale adecvate și ale exigențelor de ordine și disciplină.*
7. *Organizarea și metodele de lucru din penitenciare trebuie să semene cât mai mult posibil cu cele din comunitate, cu scopul de a pregăti deținuții pentru condițiile unei vieți profesionale normale.*

regimului penitenciar și nu trebuie niciodată să fie impusă ca o pedeapsă. De asemenea, în recomandările Comitetul de Miniștri se mai precizează că, **această muncă trebuie să permită, pe cât posibil, menținerea sau creșterea capacității deținutului de a-și câștiga existența după liberare.**

Munca este un drept al persoanelor private de libertate de care acestea uzitează în executarea pedepsei cu închisoarea, fiind un factor principal în aplicarea principiului individualizării acesteia.

Având în vedere prevederile legale precizate mai sus, **penitenciarul nu are rol de angajator în relația cu deținuții, selecționarea la muncă a persoanelor condamnate, nu reprezintă o obligație pentru penitenciar** sens în care, implicarea în activități lucrative a acestora, în condițiile Legii nr. 254/2013 și a Regulamentului de aplicare a acesteia, fiind o componentă a executării pedepsei.

Ca o consecință directă, prin decizia directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 381/16.03.2020, a fost implementat Planul de măsuri pentru sistemul penitenciar, la instituirea stării de urgență pe teritoriul României.

În data de 15.05.2020 a fost publicată în Monitorul Oficial Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei COVID-19, iar, în concordanță cu acestea, au fost emise Deciziile Directorului General al Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 446/14.05.2020 și 460/18.05.2020, care reglementau modul de acordare a drepturilor, ținându-se cont de măsurile necesare pentru prevenirea răspândirii noului coronavirus.

Astfel, la alin. 1, lit.c) al art.61 din Legea nr. 55/2020 sunt prevăzute următoarele aspecte cu efect asupra sistemului penitenciar:

"a) acordarea vizitei cu dispozitiv de separare, indiferent de regimul de executare sau categoria din care fac parte persoanele private de libertate;

b) organizarea activităților din programul zilnic la care participă persoanele private de libertate, precum activități și programe educative, culturale, terapeutice, de consiliere psihologică și asistență socială, moral-religioase, instruire școlară și formare profesională, plimbare zilnică, astfel încât să se respecte timpul minim prevăzut de dispozițiile legale și desfășurarea acestora în grupuri restrânse, cu purtarea echipamentului de protecție individuală și respectarea regulilor de distanțare socială;

c) desfășurarea activităților lucrative, cu respectarea regulilor de distanțare socială, precum și a măsurilor de prevenție și siguranță medicală, respectiv cu purtarea echipamentului de protecție individuală;

8. *Deși profitul financiar adus instituției poate constitui un scop pentru ridicarea standardelor și îmbunătățirea calității pregătirii profesionale, interesele deținuților nu trebuie să fie subordonate acestui scop.*

9. *Munca deținuților trebuie să fie asigurată de către autoritățile penitenciarului, cu sau fără concursul firmelor private, în interiorul sau exteriorul penitenciarului.*

10. *În orice caz, munca prestată de deținuți trebuie să fie remunerată în mod echitabil.*

11. *Deținuților li se va permite să cheltuiască cel puțin o parte din câștiguri pentru achiziționarea de obiecte autorizate de uz personal și să trimită o parte din câștiguri familiei.*

12. *Deținuții trebuie să fie încurajați să economisească o parte din câștigurile lor pe care o pot recupera la ieșirea din penitenciar sau o pot folosi în alte scopuri permise.*

13. *Măsurile aplicate în domeniul sănătății și siguranței trebuie să asigure o protecție eficientă a deținuților și nu pot fi mai puțin riguroase decât cele aplicate muncitorilor în exterior.*

14. *Trebuie să existe prevederi pentru asigurarea deținuților împotriva accidentelor de muncă, inclusiv a bolilor profesionale, la fel de favorabile ca cele menționate în legislație pentru muncitorii din exterior.*

15. *Numărul maxim de ore de lucru, pe zi și pe săptămână, pentru deținuți trebuie să fie stabilit în conformitate cu normele locale sau cu uzanța care reglementează angajarea muncitorilor liberi.*

16. *Deținuții trebuie să aibă cel puțin o zi de odihnă pe săptămână și timp suficient pentru educație și alte activități.*

17. *În măsura în care este posibil, deținuții care muncesc trebuie să fie incluși în sistemele naționale de asigurări sociale."*

d) *restricționarea activității de transfer al unor efective mari de persoane private de libertate între locurile de deținere, cu excepția situațiilor impuse de urgențele medicale, solicitările exprese formulate de organele judiciare sau schimbarea regimului de executare, numai dacă în locul de deținere nu este organizată executarea pedepsei pentru noul regim, precum și a transferurilor din motive de siguranță;*

e) *realizarea accesului persoanelor vizitatoare în locul de deținere numai cu echipamentul propriu de protecție, în vederea respectării măsurilor de prevenție și siguranță medicală;*

f) *acordarea dreptului la comunicări online, indiferent de situația disciplinară a persoanei private de libertate și periodicitatea legăturii cu familia;*

g) *amânarea exercițiului dreptului la vizită intimă și punerea în aplicare a recompenselor cu permisiunea de ieșire din penitenciar, dacă prin acordarea acestora sunt afectate măsurile de prevenție și siguranță medicală;*

h) *relocarea unor efective mari de persoane private de libertate în alte locuri de deținere, indiferent de profilul acestora, în centre educative/centre de detenție, sau în alte stabilimente ori facilități de cazare aparținând unităților care fac parte din sistemul național de apărare, ordine publică și siguranță națională, în situația existenței unui risc epidemiologic crescut sau operativ, extins la nivelul unui penitenciar, cu afectarea persoanelor private de libertate sau a personalului;*

i) *stabilirea regulilor de distanțare socială, a măsurilor de prevenție și siguranță medicală necesar a fi respectate;"*

Prin Decizia directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 310/2021, modificările și completările ulterioare, a fost aprobat *Planul de măsuri pentru sistemul penitenciar, pentru perioada stării de alertă*, prin care au fost stabilite măsuri concrete prevenire a răspândirii virusului SARS-CoV-2, atât în rândul personalului administrațiilor penitenciare, cât și în cadrul persoanelor private de libertate.

Îmbunătățirea condițiilor de detenție

Fiecare cameră de deținere din cadrul penitenciarului Timisoara este prevăzută cu **grup sanitar propriu separat**, în care sunt instalate chiuvetă, duș și wc, cu un număr de maxim **10 utilizatori per unitate sanitară**.

Pentru **încălzirea spațiilor în sezonul rece**, unitatea este dotată cu centrală proprie pe gaze naturale în stare bună de funcționare, încălzirea efectivă a camerelor de deținere realizându-se prin intermediul caloriferelor, dimensionate corespunzător, instalate în fiecare cameră de deținere. Programul de furnizare al agentului termic a fost optimizat pentru menținerea unor temperaturi corespunzătoare atât pe timpul zilei cât și pe timpul nopții, în funcție de perioadele de timp în care s-au înregistrat temperaturi scăzute și nivelul acestor temperaturi.

În Penitenciarul Timișoara se iau **măsuri permanente, în vederea îmbunătățirii condițiilor de detenție**. Au fost efectuate lucrări de reparații curente și întreținere la toate pavilionale de detenție. În anul 2018 a fost recepționat și dat în folosință un imobil nou: Pavilion vizită, pentru acordarea drepturilor la pachete și vizită pentru persoanele private de libertate din Penitenciarul Timișoara. În anul 2019 au fost efectuate lucrări de reparații curente la un număr de 19 camere de detenție din Pavilionul central și Pavilion club secția VI.

În anul 2020, efectuarea reparațiilor la camerele de detenție a fost planificată în 3 etape, astfel:

- ✓ Etapa I – până la data de 28.02.2020, au fost planificate și finalizate un număr de 13 camere de detenție prin lucrări de reparații curente;
- ✓ Etapa II – până la 30.06.2020, au fost planificate a se realiza lucrări de intervenție de mică amploare la un număr de 12 camere;
- ✓ Etapa III – până la 31.12.2020 au fost planificate a se realiza lucrări de intervenție de mică amploare la un număr de 36 de camere și lucrări de reparații curente la un număr de 23 de camere.

Lucrările de reparații curente pentru îmbunătățirea condițiilor de detenție au vizat: camerele de detenție, băile din camerele de detenție și băile comune, holurile secțiilor de deținere, infirmerii, cabinet medical, cluburi și cambuze. Astfel în perioada aprilie-septembrie 2020 au fost efectuate următoarele lucrări de reparații curente:

- Pavilionul secției E7: reparații la instalația electrică pentru întreg pavilionul, placarea holului cu gresie și faianță, tencuieli și zugrăveli;
- Lucrări de reparații curente la camerele de detenție finalizate în etapa I : E2.2, E2.4, E3.4, E3.5, E3.12, E3.14, E4.1, E4.2, E4.3, E4.4, E5.1, E5.3, E5.4;
- Lucrări de reparații curente la camerele de detenție planificate în etapa III și finalizate până în prezent: E1.2, E1.4, E1.7, E2.1, E2.6, E3.1, E3.6, E3.16, E7.6;
- În etapa III au fost planificate și realizate lucrări de reparații curente la spațiile de deținere de la Tancodrom Buziaș. În acest sens au fost finalizate lucrările de reparații la hidroizolație, precum și la camerele de detenție L1.1.1 și L1.1.2 și grupul sanitar;
- Tot în etapa III au fost planificate și realizate lucrări de reparații curente la spațiile de deținere de la Secția exterioară Buziaș. În acest sens, au fost finalizate lucrările de reparații la grupurile sanitare colective L1.1.16, L1.1.18, L1.1.20 și au fost începute lucrările la L1.1.19;

În etapele II și III au fost planificate și reparate un număr de 48 de camere de detenție din cadrul secțiilor E8-E9-E10, prin lucrări de investiții de mică amploare. Aceste lucrări presupun reparații la instalațiile electrice, sanitare, de ventilație, canalizare din întreg pavilionul, reparații tencuieli, zugrăveli în camere, placare cu gresie și faianță, montarea de obiecte sanitare antivandal în grupurile sanitare.

În anul 2021 au fost planificate lucrări de reparații curente și lucrări de intervenție de mică amploare pentru îmbunătățirea condițiilor de detenție, astfel:

- 6 camere de cazare din pavilionul secțiilor E8-E9 – lucrări de intervenție de mică amploare,
- 18 camere de cazare din pavilionul central al secțiilor E1-E4 – lucrări de reparații curente,
- 7 camere de cazare din pavilionul secțiilor E5-E6 – lucrări de reparații curente,
- 3 camere de cazare din pavilionul secției E7 – lucrări de reparații curente.

Tot pentru îmbunătățirea condițiilor de detenție au mai fost realizate următoarele:

- Obiectivul de investiții Pavilion de detenție secțiile V-VI - studiul de fezabilitate a fost avizat în CTE, iar indicatorii tehnico-economici au fost aprobați prin Ordinul ministrului justiției nr. 4344/C/23.10.2020, urmând ca la proiecția bugetului pe anul 2022 să fie

solicitate și prevăzute fonduri pentru demararea serviciilor de proiectare, în funcție de fondurile bugetare disponibile. Acest obiectiv presupune demolarea unui imobil existent și construirea unui pavilion de detenție nou, cu o capacitate de cazare de 150 de locuri la standardele impuse de reglementările în vigoare.

- Obiectivul mixt de investiții "Transformare spații existente în spații detenție secția exterioară Buziaș – Penitenciar Timișoara" se află în faza de aprobare a studiului de fezabilitate. Acest obiectiv presupune crearea de 276 de locuri de cazare prin consolidarea curților și recompartimentarea unor clădiri existente, construirea curților de plimbare și a spațiilor conexe (sector vizită, cabinet medical, magazin alimentar, săli de clasă, post control acces). De asemenea, urmează ca la proiectia bugetului pe anul 2022 să fie solicitate și prevăzute fonduri pentru demararea serviciilor de proiectare, în funcție de fondurile bugetare disponibile.

Administrația Națională a Penitenciarelor folosește și acest prilej pentru a vă asigura de deplina cooperare în soluționarea tuturor aspectelor ce privesc executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate.

Cu deosebită considerație,

Comisar de poliție penitenciară dr. Dan HALCHIN
Directorul general
Administrația Națională a Penitenciarelor

1243
Anu

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATUL GENERALĂ
INTRARE NR. 16736 25. AUG. 2021...

Exemplar nr. 1
Nr. 55755/PTIM/20.08.2021

Către,

Avocatul Poporului
Str. George Vraca, nr. 8, sector 1, București

Ca urmare a anchetei dumneavoastră efectuată în zilele de 20-23 iulie 2021, în vederea verificării susținerilor din petițiile înregistrate la Avocatul Poporului sub nr. 13013 din 5 iulie 2021 și nr. 13582 din 5 iulie 2021, formulate de către deținuții [REDACTED] și [REDACTED], încarcerați în Penitenciarul Timișoara și ca răspuns la adresa dumneavoastră nr. 107 din 30 iulie 2021, prin care solicitați să vă informăm cu privire la însușirea recomandărilor și măsurile dispuse pentru înlăturarea efectelor produse de neasigurarea condițiilor de detenție corespunzătoare, vă comunicăm următoarele:

Penitenciarul Timișoara dispune de 1005 locuri de cazare, având o **capacitate legală de 649 locuri de cazare**, raportat la standardul de 4mp/deținut și 3 secții de deținere exterioare. Ocuparea totală reală la data de 19.08.2021 este de **933 deținuți**.

Numărul rezultat de **ocupanți ai unei camere** de deținere este între 2 deținuți și 22 deținuți.

Dimensiunile camerelor de deținere comune sunt între 5m² și 56m², cu o suprafață de maxim 3mp/deținut în Penitenciarul Timișoara și de 4mp/deținut la secția exterioară Buziaș.

Fiecare cameră de deținere este prevăzută cu **grup sanitar propriu separat**, în care sunt instalate chiuvetă, duș și wc, cu un număr de maxim **10 utilizatori per unitate sanitară**.

Pentru **încălzirea spațiilor în sezonul rece**, unitatea este dotată cu centrală proprie pe gaze naturale în stare bună de funcționare, încălzirea efectivă a camerelor de deținere realizându-se prin intermediul caloriferelor din fontă și oțel, dimensionate corespunzător, instalate în fiecare cameră de deținere. Programul de furnizare al agentului termic a fost optimizat pentru menținerea unor temperaturi corespunzătoare atât pe timpul zilei cât și pe timpul nopții, în funcție de perioadele de timp în care s-au înregistrat temperaturi scăzute și nivelul acestor temperaturi.

Asistența medicală

Asistența medicală este asigurată prin intermediul celor două cabinete medicale din cadrul penitenciarului, unul în sectorul de deținere și unul în punctul de primire persoane private de libertate. Deținuții beneficiază în mod gratuit de asistență medicală și de medicamentele prevăzute în Nomenclatorul produselor

medicamentoase de uz uman aprobat de Agenția Națională a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale.

Serviciile de asistență medicală și medicamentele sunt asigurate din Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate, din fondurile unităților din sistemul administrației penitenciare, aprobate cu această destinație, și din alte surse, potrivit legii. Aceștia pot beneficia și de cumpărarea de medicamente, precum și de primirea acestora prin sectorul vizite, în condițiile O.M.J. nr. 1327/2017.

Menționăm că în Penitenciarul Timișoara se respectă Normele CPT. Accesul pacienților la cabinetul medical este neîngrădit, conform unui orar de consultații afișat la avizierele din cadrul secțiilor de deținere, bolnavii cronici având întotdeauna prioritate la acordarea consultațiilor medicale, fapt specificat în mod clar pe orar.

Accesul deținuților la cabinetul medical penitenciar nu este îngrădit în vreun fel, orarul de consultații având doar rolul de gestionare în mod optim timpul de consultație și a evita situațiile cu risc pentru siguranța deținerii, respectiv aglomerarea în sala de așteptare a unor deținuți având regimuri de deținere diferite. În plus, urgențele medicale se asigură la orice oră. De asemenea, deținuții au dreptul de a fi consultați în penitenciar, de un medic curant, la alegerea acestora.

Facilități sportive și posibilități reale de beneficiere de oferte de timp liber:

Penitenciarul Timișoara este profilat pe custodierea persoanelor private de libertate individualizate în regim deschis și semideschis. Acestea desfășoară activități în afara camerelor de deținere în intervalul orar 08:00 – 12:00; 14:00 – 17:00 iarna și în intervalul orar 08:00 – 12:00; 14:00 – 17:30 vara. În acest interval de timp, deținuții au acces la curțile de plimbare, sălile de clasă, biblioteca și clubul destinat desfășurării activităților educative. În penitenciar sunt amenajate 8 curți de plimbare. Acestea sunt prevăzute cu terenuri pentru minifotbal, volei, baschet, mese de ping-pong, băncuțe cu mese pentru jocuri de rummy, șah, table, cărți, aparate de întreținere a tonusului muscular.

Curtea de plimbare F1. are o suprafață de 274mp. În interiorul acesteia se află amplasate aparate de întreținere a tonusului muscular. Din această curte de plimbare se face accesul zilnic, fără supraveghere și însoțite la cel de-al doilea punct comercial din penitenciar

Curtea de plimbare F2. are o suprafață de 174mp. În interiorul acesteia se află amplasate băncuțe cu mese pentru activități de tip club (rummy, table, cărți) și masă de tenis ping-pong. La biblioteca deținuților, accesul se efectuează conform programului aprobat de administrația penitenciarului în intervalul orar cuprins între 09.00 – 12.00 și 14.00-17.00, fiind asigurate pentru lectură aproximativ 3000 de volume de cărți de beletristică și posibilitatea studierii diverselor publicații naționale sau locale.

Curtea de plimbare F3 are o suprafață de 858mp. Spațiul este prevăzut cu terenuri pentru minifotbal, volei și baschet.

Din interiorul curții de plimbare F3, persoanele private de libertate cazate au acces zilnic, fără a fi însoțite, la unul din cele două puncte comerciale care funcționează în interiorul locului de deținere. De la aceste puncte comerciale persoanele condamnate pot achiziționa contra cost diferite alimente, țigări, cafea, băuturi răcoritoare, etc., în limita a 3/4 din salariul minim pe economie/săptămână. Cu ocazia efectuării cumpărăturilor, limitele sumelor cheltuite sunt actualizate în timp real, în contul personal al fiecărui condamnat, pe baza tranzacțiilor electronice efectuate cu ajutorul unui card personalizat.

Curtea de plimbare F4 are o suprafață de 90mp, în această zonă fiind amplasate aparate de întreținere a tonusului muscular.

Curtea de plimbare F5 are o suprafață de 166mp. În acest spațiu se află amplasate, băncuțe cu mese pentru activități de tip club (rummy, table, cărți) și masă de tenis ping-pong.

Curtea de plimbare F6 are o suprafață de 104mp. Spațiul este prevăzut cu aparate de întreținere a tonusului muscular.

Curtea de plimbare F7 are o suprafață de 105mp. Spațiul este prevăzut cu băncuțe cu mese pentru activități de tip club (rummy, table, cărți) și masă de tenis ping-pong. Totodată, această curte este amenajată și cu două porți de fotbal, pentru deținuții care vor să practice acest sport.

Curtea de plimbare F8. are o suprafață de 201mp și este prevăzută cu aparate de întreținere a tonusului muscular și băncuțe cu mese pentru activități de tip club.

Prin organizarea activităților la care participă deținuții din penitenciar, s-a urmărit ca aceștia să petreacă zilnic cât mai mult timp în afara camerelor de deținere, astfel încât camerele să se aerisească mai bine și să se poată asigura o curățenie mai bună, evitând formarea mucegaiului și a umezelii. Prin folosirea judicioasă a spațiilor suplimentare de mișcare și organizarea eficientă a activităților zilnice în afara camerelor de deținere, s-a urmărit să se împiedice producerea unor efecte negative asupra stării de sănătate fizică și psihică a persoanelor private de libertate.

Astfel, pe toată durata zilei, deținuții individualizați în aceste regimuri au acces la curțile de plimbare, spațiile amenajate pentru practicarea exercițiilor fizice, bibliotecă, punctele de informare, aparatele telefonice și punctele comerciale care funcționează în interiorul locului de deținere.

În Penitenciarul Timișoara se iau **măsuri permanente, în vederea îmbunătățirii condițiilor de detenție**. Începând cu anul 2017, Penitenciarul Timișoara are în dotare 870 saltele ignifuge în stare corespunzătoare, iar în anul 2020 au fost achiziționate încă 236 saltele ignifuge, împreună cu cazarmamentul necesar.

Au fost efectuate lucrări de reparații curente și întreținere la toate pavilionale de detenție. În anul 2018 a fost recepționat și dat în folosință un imobil nou: Pavilion vizită, pentru acordarea drepturilor la pachete și vizită pentru deținuții din Penitenciarul Timișoara. În anul 2019 au fost efectuate lucrări de reparații curente la un număr de 19 camere de detenție din Pavilionul central și Pavilion club secția VI.

În anul 2020, efectuarea reparațiilor la camerele de detenție au fost planificate în 3 etape, astfel:

- ✓ Etapa I – până la data de 28.02.2020, au fost planificate și finalizate un număr de 13 camere de detenție prin lucrări de reparații curente.
- ✓ Etapa II – până la 30.06.2020, au fost planificate a se realiza lucrări de intervenție de mică amploare la un număr de 12 camere.
- ✓ Etapa III – până la 31.12.2020 au fost planificate a se realiza lucrări de intervenție de mică amploare la un număr de 36 de camere și lucrări de reparații curente la un număr de 23 de camere.

Lucrările de reparații curente pentru îmbunătățirea condițiilor de detenție au vizat: camerele de detenție, băile din camerele de detenție și băile comune, holurile secțiilor de deținere, infirmerii, cabinet medicale, cluburi, cambuze. Astfel în perioada aprilie-septembrie 2020 au fost efectuate următoarele lucrări de reparații curente:

- Pavilionul secției E7: reparații la instalația electrică pentru întreg pavilionul, placarea holului cu gresie și faianță, tencuieli, zugrăveli, vopsitorii,
- Lucrări de reparații curente la camerele de detenție finalizate în etapa I : E2.2, E2.4, E3.4, E3.5, E3.12, E3.14, E4.1, E4.2, E4.3, E4.4, E5.1, E5.3, E5.4,
- Lucrări de reparații curente la camerele de detenție planificate în etapa III și finalizate până în prezent: E1.2, E1.4, E1.7, E2.1, E2.6, E3.1, E3.6, E3.16, E7.6,
- În etapa III au fost planificate și realizate lucrări de reparații curente la spațiile de deținere de la Tancodrom Buziaș. În acest sens au fost finalizate lucrările de reparații la hidroizolație, precum și la camerele de detenție L1.1.1 și L1.1.2 și grup sanitar,
- Tot în etapa III au fost planificate și realizate lucrări de reparații curente la spațiile de deținere de la Secția exterioară Buziaș. În acest sens, au fost finalizate lucrările de reparații la grupurile sanitare colective L1.1.16, L1.1.18, L1.1.20 și au fost începute lucrările la L1.1.19.

În etapele II și III au fost planificate și reparate un număr de 48 de camere de detenție din cadrul secțiilor E8-E9-E10, prin lucrări de investiții de mică amploare. Aceste lucrări presupun reparații la instalațiile electrice, sanitare, de ventilație, canalizare din întreg pavilionul, reparații tencuieli, zugrăveli în camere, placare gresie faianță, montat obiecte sanitare antivandal în grupurile sanitare.

În anul 2021 au fost planificate lucrări de reparații curente și lucrări de intervenție de mică amploare pentru îmbunătățirea condițiilor de detenție, astfel:

- 6 camere de cazare din pavilionul secțiilor E8-E9 – lucrări de intervenție de mică amploare,
- 18 camere de cazare din pavilionul central al secțiilor E1-E4 – lucrări de reparații curente,
- 7 camere de cazare din pavilionul secțiilor E5-E6 – lucrări de reparații curente,
- 3 camere de cazare din pavilionul secției E7 – lucrări de reparații curente.

Tot pentru îmbunătățirea condițiilor de detenție au mai fost realizate

- Pentru obiectivul de investiții Pavilion de detenție secțiile V-VI a fost aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr. 4344/C/23.10.2020, urmând ca la proiecția

bugetului pe anul 2022 să fie prevăzute fonduri pentru demararea serviciilor de proiectare. Acest obiectiv presupune demolarea unui imobil existent și construirea unui pavilion de detenție nou, cu o capacitate de cazare de 150 de locuri la standardele impuse de reglementările în vigoare.

- Pentru obiectivul mixt de investiții "Transformare spații existente în spații detenție secția exterioară Buzias – Penitenciar Timișoara" se află în faza de aprobare a studiului de fezabilitate Acest obiectiv presupune crearea de 276 de locuri de cazare prin consolidarea și reconfigurarea unor clădiri existente, construirea curților de plimbare și a spațiilor conexe (sector vizită, cabinet medical, magazin alimentar, săli de clasă, post control acces). Urmează ca la proiectia bugetului pe anul 2022 să fie prevăzute fonduri pentru demararea serviciilor de proiectare.

Transferarea deținuților

Art. 48, alin. 8 din Legea nr. 254/2013 prevede că, în cazul în care capacitatea legală de cazare a penitenciarului este depășită, directorul acestuia are obligația de a informa directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor în vederea transferării persoanelor condamnate în alte penitenciare. Directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor stabilește dacă transferul se impune, cu precizarea penitenciarelor în care se transferă persoanele condamnate. În acest sens, Penitenciarul Timișoara a efectuat o informare în data de 26.05.2021.

Menționăm că în perioada 01.05.2021-18.08.2021 au fost analizați în comisia pentru stabilirea, individualizarea și schimbarea regimului de executare și avizați pozitiv în vederea transferului un număr de **349 deținuți**, dintre care 235 deținuți au fost analizați la cererea lor și 114 deținuți au fost analizați și propuși pentru transfer la inițiativa Penitenciarului Timișoara.

Interzicerea fumatului în camerele de detenție

În conformitate cu Legea nr. 15 din 29 ianuarie 2016, privind modificarea și completarea Legii nr. 349 din 2002 pentru prevenirea și combaterea efectelor consumului produselor din tutun, în articolul 3, alineatul 1, se interzice fumatul în toate spațiile publice închise, spațiile închise de la locul de muncă, mijloacele de transport în comun, locurile de joacă pentru copii, de la aceste prevederi făcând excepție celulele deținuților din penitenciarele de maximă siguranță.

Transpunerea dispozițiilor legii în sistemul penitenciar românesc s-a realizat prin regulamentele de ordine interioară aprobate de directorii penitenciarelor.

Astfel, în Penitenciarul Timișoara, prin Regulamentul de ordine interioară aprobat de directorul locului de deținere, s-au stabilit locuri pentru fumat în curțile de plimbare, fumatul în camere fiind interzis.

Art. 82, lit.v) din Legea nr. 254/2013 prevede că este interzis "fumatul în alte locuri decât cele permise". Încălcarea acestei prevederi constituie abatere disciplinară ușoară, conform art 100, alin. 2 din aceeași lege și poate fi sancționată cu sancțiunile prevăzute de art. 216 din H.G. 157/2016, respectiv: avertisment, suspendarea dreptului de a participa la activități culturale, artistice și sportive, pe o perioadă de cel

mult o lună, suspendarea dreptului de a presta o muncă, pe o perioadă de cel mult o lună.

Dreptul la muncă

Repartizarea la muncă se efectuează de către comisia pentru selecționare la activități productive, ținându-se cont de criteriile prevăzute de art. 14, alin.1 din Decizia nr.500165/2017 din 25 septembrie 2017 pentru aprobarea Instrucțiunilor privind organizarea muncii persoanelor private de libertate și în funcție de disponibilitatea locurilor de muncă.

În anul 2021, Penitenciarul Timișoara a încheiat un număr de 30 de contracte de prestări servicii cu beneficiarii, iar la data de 19.08.2021 prestează activități lucrative contra cost un număr de 202 deținuți. În prezent, Penitenciarul Timișoara se află în dialog cu potențiali beneficiari în vederea încheierii de alte contracte de prestări servicii.

Facem mențiunea că Recomandarea Avocatului Poporului nr. 107 din 30.07.2021 a fost postată atât pe site-ul www.anp.gov.ro, modulul Unități penitenciare - Penitenciarul Timișoara – secțiunea Rapoarte și studii, cât și pe portalele electronice de informare a persoanelor private de libertate, existente în cadrul secțiilor de detenție, la care deținuții au acces folosind cardul de identificare.

Cu deosebită considerație,

Comisar șef de poliție penitenciară dr. Georgică ALEXEEV

Director

Penitenciarul Timișoara